

NYHETSBREV 2:2001

I. Om Bosse Ringholm, vetenskapen och döden

Häromkvällen såg jag på Rapport. Det var den gamla vanliga nyhetskosten, och så ett reportage om ett förmodat forskningsgenombrott på medicinens område.

Även om jag inte har något i princip emot forskningsgenombrott så känner jag mig alltid en smula obehaglig till mods när jag ser dessa reportage. Det är något med tonfallet. Reportern är alltid undergiven. Och dramaturgin är ständigt den samma. Den store forskaren beviljar i sin upphöjda kunnighet den lille journalisten audiens så att denne får ställa några banala närmast ledande frågor, som gör att forskaren kan framställa sin verksamhet i en okomplicerat positiv dager. Och det hela avslutas antingen med uppmålande av de förmodade välsignelser som skall komma människorna till del när det nya forskningsgenombrottet utvecklats till en medicinsk behandling, eller om denna nya behandling redan utvecklats så får en tacksam patient vittna om hur fantastiskt det är att ha fått bli behandlad på ett så vetenskapligt framstående sätt.

Numera behöver jag bara höra rösten på en av de journalister som brukar göra de här inslagen för att tänka: "Och nu blir det reklamfilm!".

Men nu senast gjorde jag ett tankeexperiment där i TV-soffan. Hur skulle nyheterna på TV se ut om alla journalister jobbade som vissa vetenskapsjournalister. Och för mitt inre öga såg jag en politisk journalist med tindrande ögon säga:

"Idag skall vi få träffa en av landets absolut främsta politiker, Bosse Ringholm. Han är som ni säkert vet sedan några år vårt lands finansminister, och är just hemkommen från ett möte med alla EU:s finansministrar. Och vi skall förstås passa på att också ställa frågor om detta intressanta möte som Bosse Ringholm själv ledde. Men först skall vi fråga om den nya fastighetsskatten som det har fattats beslut om idag.

Det måste ha varit en mycket spännande och fascinerande tid då ni arbetade fram den här nya skatten. Men så har ni väl också många skickliga experter på departementet?"

Och Bosse Ringholm svarar: "Ja det är ett privilegium att få arbeta med denna högkompetenta och kreativa grupp av tjänstemän."

"Ja jag förstår det", säger journalisten och fortsätter: "Men samtidigt måste det väl kännas extra tillfredsställande att veta att den här skatten inbringar medel som kan användas till många goda ändamål."

Och Ringholm svarar: "Ja detta är ju skälet till att jag blivit politiker, för jag har alltid varit intresserad av hur den politikerstyrda sektorn skall kunna användas på bästa möjliga sätt för att medborgarna skall kunna leva bra liv."

”Samarbetet på EU-nivå ger väl extra möjligheter till detta”, flikar så journalisten in.

”Javisst”, säger Ringholm, ”erfarenhetsutbytet är mycket värdefullt och vi diskuterar också förutsättningslöst många nya och goda idéer. Nu senast var det också stort intresse för vår nya fastighetsskatt på finansministermötet.”

Så blir det nya bilder. En herre i 60-års åldern ses kratta löv i sin villatädgård, och så hör man journalisten ställa frågan: ”Vad tycker du om den nya fastighetsskatten?”

Och närbilden av villaägaren avslöjar en fryntligt välmående person som säger: ”Den verkar vara mycket bra. För oss villaägare känns det förstås tillfredsställande att vi på detta balanserade och välavvägda sätt får bidra till finansieringen av viktig statlig verksamhet. Jag är verkligen mycket nöjd.”

Att en sådan intervju aldrig kommer att sändas kan vi vara rimligt säkra på, men varför sänds det titt och tätt intervjuer med medicinska forskare som i sin känsla och attityd liknar den fantiserade intervjun med Bosse Ringholm?

För egen del känner jag mig rätt säker på att det har att göra med vår rädsla för döden.

När vi nu i vår s.k. moderna tid har i stort sett övergett kyrkans förkunnelse om att döden inte är så mycket att oro sig för eftersom det eviga livet stundar, så har vi uppenbarligen ändå svårt att ta det definitiva slutet med jämnmood. Så istället för att tro på kyrkans eviga liv i en andlig dimension så övergår vi till att tro att den medicinska forskningen skall lyckas leverera evigt liv här på jorden för vårt nuvarande köttsliga hölje.

Och är man medveten eller omedveten bärare av denna förhoppning så är det väl rätt naturligt att inte vara skarpt kritisk mot forskare, när de nu ändå förmodas vara vårt enda om än högst ovissa evighetshopp.

Som jag ser det är det alltså halvt om halvt omedveten och illa hanterad existentiell ångest som hjälper oss människor att tyst acceptera en okritisk hållning till vetenskapen. Ett fenomen som faktiskt är en spegelvändning av vårt tidigare förhållande till kyrkan.

Då när vi ansågs vara oupplysta kunde vi göra vilka dumheter som helst bara kyrkan gav sin välsignelse, och nu när vi berömmar oss om att ha sett det rationella tänkandets ljus är vi beredda att göra vilka dumheter som helst bara vetenskapen ger sin välsignelse.

När skall vi vakna? När skall vi inse att valet inte står mellan tro och vetande utan att tro och vetande är två sidor av samma sak: människans mödosamma vandring mot insikt.

Det börjar att bli hög tid. Tron att det finns vetande utan tro är en bokstavligen livsfarlig illusion. Vetenskapen som ett instrument för friläggande av empirisk

kunskap kan vara en välsignelse, men vetenskapen som till rationellt tänkande förklädd religion kan bara leda oss i fördärvet.

II. Föredrag i Katrineholm – Kvinnlig visdom

Den 18 juni kommer den kände indianhövdingen Oren Lyons att framträda på ett seminarium i Katrineholm med titeln ”Kvinnlig visdom”. Och utöver denna begivenhet får åhörarna också räkna med att jag själv håller ett föredrag.

Från en annons för seminariet har jag tagit följande presentation av Oren Lyons: ”Hövding och professor Oren Lyons från Onondagastammen är en internationellt mycket känd representant för de amerikanska urinvånarnas visdom. Han är en av världens mest eftersökta föreläsare och visdomsbringare och har länge anlitats av multinationella företag, regeringar och FN. Det är med stor stolthet som vi tar emot Oren Lyons i Katrineholm.”

I samma annons beskrivs seminariet med följande ord: ”Inspirerande heldagsseminarium om kvinnors särskilda betydelse för utvecklingen av ett ansvarsfullt näringsliv”

Innehåll:

The Female Wisdom / Oren Lyons

Oanade Möjligheter / Karl-Erik Edris

Lunch

Det goda företaget / Hans Hassle

Förfriskningar

Dina konkreta möjligheter / Alla ovan

Tid: Måndag 18 juni kl 09.30 – 16.30

Plats: Tallåsskolan i Katrineholm

Pris 1200 kronor / 600 kronor*

* medlemmar i arrangerande nätverk betalar 600 kronor – bli medlem nu!

Lunch, förfriskningar och boken ”Oanade möjligheter” ingår i priset.

Anmälan och information: Telefon 0150 – 280 70 eller e-post

0709179400@eurovoicepro.com

Sponsorer är: HSB, Sörmlandsbanken, Tidningen Folket, Katrineholms kommun och Katrineholmskuriren

Arrangör: QUL Katrineholm, QUL Trosa, Företagsamma kvinnor Eskilstuna, NORA Nyköping/Oxelösund, RONJA Linköping, Kvinnliga nätverk Vingåker